

14.1.2014

B7-0018/2014 }
B7-0019/2014 }
B7-0020/2014 }
B7-0021/2014 }
B7-0032/2014 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

ALDE (B7-0018/2014)
Verts/ALE (B7-0019/2014)
PPE (B7-0020/2014)
ECR (B7-0021/2014)
S&D (B7-0032/2014)

Etelä-Sudanin tilanteesta
(2014/2512(RSP))

**Cristian Dan Preda, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Davor Ivo Stier,
Mariya Gabriel, Eija-Riitta Korhola, Tunne Kelam, Sergio Paolo Francesco
Silvestris, Monica Luisa Macovei, Elena Băsescu, Eduard Kukan,
Philippe Boulland, Arnaud Danjean, Roberta Angelilli, Sari Essayah,
Joachim Zeller**

PPE-ryhmän puolesta

**Véronique De Keyser, Ricardo Cortés Lastra, Ana Gomes, Norbert Neuser,
Tanja Fajon, Liisa Jaakonsaari, Pino Arlacchi, Luis Yáñez-Barnuevo García**
S&D-ryhmän puolesta

**Louis Michel, Niccolò Rinaldi, Graham Watson, Jelko Kacin,
Ramon Tremosa i Balcells, Liam Aylward, Marielle de Sarnez,**

RC\1015471FI.doc

PE527.208v01-00 }
PE527.209v01-00 }
PE527.210v01-00 }
PE527.211v01-00 }
PE527.222v01-00 } RC1

Kristiina Ojuland, Marietje Schaake, Hannu Takkula, Johannes Cornelis van Baalen, Angelika Werthmann, Sarah Ludford, Robert Rochefort, Alexander Graf Lambsdorff

ALDE-ryhmän puolesta

Isabelle Durant, Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Jean-Jacob Bicep, Nicole Kiil-Nielsen, Raúl Romeva i Rueda, Jean Lambert,

Iñaki Irazabalbeitia Fernández

Verts/ALE-ryhmän puolesta

Charles Tannock

ECR-ryhmän puolesta

RC\1015471FI.doc

PE527.208v01-00 }
PE527.209v01-00 }
PE527.210v01-00 }
PE527.211v01-00 }
PE527.222v01-00 } RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma Etelä-Sudanin tilanteesta (2014/2512(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Sudanista ja Etelä-Sudanista ja erityisesti 10. joulukuuta 2013 antamansa päätöslauselman kansainvälisen yhteisön ponnisteluista Etelä-Sudanin kehityksen ja valtiorakenteiden kehittämisen alalla¹,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin 24. joulukuuta 2013 sekä 2. tammikuuta 2014 antamat julkilausumat Etelä-Sudanin tilanteesta,
- ottaa huomioon korkean edustajan tiedottajan 16. joulukuuta ja 28. joulukuuta 2013 antamat julkilausumat Etelä-Sudanin tilanteesta,
- ottaa huomioon neuvoston 22. heinäkuuta 2013 antamat päätelmät Sudanista ja Etelä-Sudanista,
- ottaa huomioon Euroopan unionin valtuuskunnan 20. joulukuuta 2013 antaman paikallisen julkilausuman,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 24. joulukuuta 2013 antaman päätöslauselman 2132 (2013) sekä 25. marraskuuta 2013 antaman päätöslauselman 2126 (2013),
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusvaltuutetun 24. joulukuuta 2013 antaman julkilausuman, jossa hän kehotti Etelä-Sudanin johtoa hillitsemään siviiliväestöön kohdistuvaa hälyttävää väkivaltaa,
- ottaa huomioon 7. tammikuuta 2014 annetun humanitaarisen avun koordinoit toimiston (OCHA) raportin nro 8 Etelä-Sudanin kriisistä,
- ottaa huomioon Etelä-Sudanin tilannetta koskevat neuvottelut, joita Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvosto (PSC) vaati erityisesti Banjulissa 30. joulukuuta 2013 pitämässään kokouksessa ja joita vaadittiin myös hallitusten välisen kehitysviranomaisen (IGAD) Nairobissa 27. joulukuuta 2013 pidetyssä huippukokouksessa,
- ottaa huomioon IGADin erityisedustajien Jubaan tekemänsä matkan jälkeen 8. tammikuuta 2014 esittämän lausunnon, jolla pyrittiin saamaan hallituksen ja kapinallisten neuvottelut jälleen käyntiin,
- ottaa huomioon vuonna 2005 tehdyn Sudania koskevan kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen,
- ottaa huomioon 24. huhtikuuta 2012 annettuun Afrikan unionin rauhan- ja

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0546.

turvallisuusneuvoston tiedonantoon sisältyvän Sudania ja Etelä-Sudania koskevan etenemissuunnitelman, jolle EU on antanut täyden tukensa,

- ottaa huomioon Afrikan unionin edustajakokouksen puheenjohtajan tohtori Nkosazana Dlamini-Zuman Afrikan unionin puolesta 4. tammikuuta 2014 antaman lehdistötiedotteen,
 - ottaa huomioon IGADin toimeenpanevan sihteeristön 19. joulukuuta 2013 antaman lausunnon,
 - ottaa huomioon tarkistetun Cotonoun sopimuksen,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
 - ottaa huomioon kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
 - ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja kansojen oikeuksia koskevan Afrikan peruskirjan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. toteaa, että selkkaus alkoi sen jälkeen, kun etniseen dinka-ryhmään kuuluva maan presidentti Salva Kiir syytti erotettua varapresidenttiään Riek Macharia, joka kuuluu etniseen nueri-ryhmään, presidenttiin kohdistuvan vallankaappauksen suunnittelusta; toteaa, että Riek Machar on kiistänyt yrittäneensä vallankaappausta;
- B. toteaa, että Etelä-Sudanin hallitus on pidättänyt 11 korkea-arvoista poliitikkoa, kuten entisen valtiovarainministerin ja Sudanin kansan vapautusliikkeen (SPLM) entisen pääsihteerin, syytettynä presidentti Kiirin vastaisesta vallankaappausyrityksestä, jonka suunnitteluun heidän väitetään osallistuneen; toteaa, että presidentti Kiir hajotti koko hallituksen ja erotti varapresidentti Riek Macharin 23. heinäkuuta 2013;
- C. korostaa, että nykyiseen konfliktiin olisi löydettävä demokraattinen poliittinen ratkaisu, jolla viitoitettaisiin tietä demokraattisesti hyväksytyille instituutioille, joiden varaan voitaisiin rakentaa uusi valtio, joka syntyi itsenäisyydestä järjestetyn kansanäänestyksen tuloksena; toteaa, että kansalaisyhteiskunta on vaatinut ongelman rauhanomaista poliittista ratkaisua;
- D. toteaa, että Etelä-Sudanin selkkauksen osapuolet aloittivat IGADin johdolla neuvottelut Addis Abebassa 7. tammikuuta 2014; toteaa, että neuvottelujen keskeisiä kysymyksiä ovat vihollisuuksien lopettaminen, humanitaaristen käytävien avaaminen, poliittiset vangit sekä siviilien suojeleminen;
- E. panee merkille, että epävakaus, taistelut ja sotilaallisten joukkojen liikekannallepano on jatkunut käynnissä olevista rauhanneuvotteluista huolimatta; panee merkille, että hallituksen joukot pyrkivät parhaillaan valloittamaan uudelleen Borin, joka on viimeinen vielä kapinallisten hallussa oleva osavaltion pääkaupunki;
- F. panee merkille, että Yhdysvaltain lähettiläs Donald Booth ja Etelä-Sudanin naapurimaiden

lähettiläät tapasivat Riek Macharin 11. tammikuuta 2014 ja yrittivät sisällyttää molempien osapuolien ehdotukset tulitaukoa koskevaan asiakirjaluonnokseen;

- G. panee merkille, että 8. tammikuuta 2014 kymmenet ihmiset järjestivät Jubassa rauhanmarssin, jossa he tuomitsivat presidentin ja syrjäytetyn varapresidentin leirien väliset taistelut;
- H. huomauttaa, että meneillään oleva konflikti, johon on sittemmin liittynyt myös etnisiä näkökohtia, juontaa juurensa Sudanin kansan vapautusliikkeen/-armeijan jakautumisen vuonna 1991 Salva Kiirin tukemaan, liikkeen edesmenneen johtajan Garangin ryhmittymään sekä Riek Macharin ryhmittymään, joka asetti kyseenalaiseksi Garangin johtajuuden;
- I. panee merkille, että YK:n turvallisuusneuvosto on hyväksynyt päätöslauselman, jonka mukaan Etelä-Sudaniin lähetetään vahvistuksena 5 500 sotilasta ja 440 poliisia YK:n Etelä-Sudanin operaation kokonaisvahvuuden kasvattamiseksi;
- J. ottaa huomioon, että 15. joulukuuta 2013 presidentin turvamiesten välillä syttyi sotilaallisia yhteenottoja Etelä-Sudanin pääkaupungissa Jubassa sijaitsevilla sotilaskasarmeilla; toteaa, että taistelut alkoivat levitä Juban ulkopuolelle Jonglein ympäristössä sijaitsevalle alueelle;
- K. toteaa, että on esitetty todisteita laittomista joukkoteloituksista, ihmisiin kohdistuneista hyökkäyksistä heidän etnisen alkuperänsä vuoksi sekä mielivaltaisista pidätyksistä ja että 6. tammikuuta 2014 löydettiin ainakin kolme joukkohautaa;
- L. toteaa, että YK:n mukaan lähes 1 000 ihmistä on surmattu ja yli sadattuhannet siviilit ovat joutuneet siirtymään asuinseuduiltaan Etelä-Sudanin kriisin johdosta, minkä lisäksi kymmenet tuhannet ihmiset YK:n tukikohdissa eri puolilla maata tarvitsevat kiireesti terveydenhuoltopalveluita, puhdasta vettä ja parempaa saniteettihuoltoa; toteaa, että Ugandasta ja Etiopiasta suojaa etsivien eteläsudanilaisten määrä on kasvanut jyrkästi; ottaa huomioon, että 14. tammikuuta 2014 Valkoisella Niilillä sattuneessa lauttaonnettomuudessa hukkui ainakin 200 siviiliä heidän yrittäessään paeta Malakalin kaupungin yhteenottoja;
- M. toteaa, että jatkuvat vihollisuudet ovat suurin humanitaarisen avun perillesaannin este; toteaa, että elintarvikkeiden saanti on edelleen rajoitettua eri puolilla maata ja peruselintarvikkeita ja ravintoa tarvitaan erityisesti Borissa ja Bentiussa; panee merkille, että väkivalta ja väestön siirtyminen ovat johtaneet elannon menetykseen ja vaikuttaneet erityisesti ravinnonlähteisiin, mikä voi viime kädessä johtaa ravintokriisiin;
- N. ottaa huomioon, että viime aikoina nuba-heimoon kuuluvat ihmiset ovat joutuneet hyökkäysten, laittomien surmien ja joukkoraiskausten uhreiksi ja Nuba-vuorilla asuvia siviilejä on pidätetty mielivaltaisesti; ottaa huomioon, että joulukuun 2013 kahden viimeisen viikon aikana Sudanin hallitukset miliisit ja sotilaalliset joukot hyökkäsivät turvallisuusjoukkoihin kuuluvien ryhmien tukemina monille Kaduglin ja Dillanjin kaupunkien ympäristössä sijaitseville alueille, tuhannet siviilit pakenivat kodeistaan ja tietoja on saatu laittomista surmista ja naisten joukkoraiskauksista; huomauttaa, että kriisi uhkaa levitä nykyistä huomattavasti laajemmalle alueelle, joka on jo altis epävakaisuudelle, ja paikalla toteutettavissa kansainvälisissä toimissa tämä tosiseikka on pidettävä jatkuvasti mielessä;

- O. panee merkille, että itäafrikkalaiset naapurimaat, kuten Kenia ja Etiopia, ovat painostaneet molempia osapuolia rauhaan; panee merkille, että Uganda on presidentti Kiirin pyynnöstä lähettänyt 1 200 sotilasta ja sotilaallista kalustoa lentokentän ja valtion rakennusten kaltaisten kohteiden turvaksi;
- P. toteaa, että YK:n avunantopyynnön seurauksena käynnistettiin 4. tammikuuta 2014 unionin pelastuspalvelumekanismi tukemaan Etelä-Sudania luontoissuorituksina annettavalla avulla tarjoamalla majoitusta, lääkinnällisiä tarvikkeita, lääkkeitä, hyvinvoinnin edellyttämiä tarvikkeita ja ruokaa;
- Q. ottaa huomioon, että Etelä-Sudanin tasavalta on maailman köyhimpiä ja vähiten kehittyneitä maita ja 50 prosenttia sen väestöstä elää köyhyysrajan alapuolella, äitiyskuolleisuus on maailman suurinta, imeväiskuolleisuus on korkeimpien joukossa maailmassa, lukutaidottomuus noin 75 prosenttia ja vain kolmanneksella väestöstä on saatavillaan puhdasta vettä; toteaa, että ruokaan liittyvä epävarmuus on uhkana yli miljoonalle ihmiselle vuosittain; panee merkille, että kansalaisjärjestöt tarjoavat noin 80 prosenttia kaikista terveydenhuolto- ja peruspalveluista Etelä-Sudanissa ja avustustyöntekijöihin ja apuresursseihin kohdistuva jatkuva vihamielisyys ja hyökkäykset vähentävät ihmisten mahdollisuuksia saada humanitaarista apua;
- R. toteaa, että EU ilmoitti antavansa 50 miljoonaa euroa Etelä-Sudanissa toteutettavaan humanitaariseen toimintaan; toteaa, että EU:n humanitaarisen avun määrä on tähän mennessä 170 miljoonaa euroa varainhoitovuosille 2013–2014;
- S. toteaa, että avustusvirastot julkistivat 31. joulukuuta 2013 Etelä-Sudanin kriisiä koskevan suunnitelman; toteaa, että OCHA on esittänyt vetoamuksen 166 miljoonan Yhdysvaltain dollarin saamiseksi kriisiapuun ja arviolta 628 000 ihmisen auttamiseksi tammikuusta maaliskuuhun 2014;
- T. ottaa huomioon, että valtiorakenteiden kehittäminen ja niiden vahvistaminen edellyttää pitkän aikavälin perspektiiviä sekä kansainvälisen yhteisön vankkaa, ennustettavissa olevaa ja jatkuvaa osallistumista;
1. tuomitsee jyrkästi taistelujen uusimman leimahtamisen Etelä-Sudanissa ja kehottaa kaikkia osapuolia laskemaan aseensa ja lopettamaan välittömästi väkivallan, joka on aiheuttanut kuolonuhreja, vammoja ja vahinkoa siviiliväestölle ja johtanut 200 000 ihmisen siirtymiseen asuinseuduiltaan siitä lähtien, kun kriisi alkoi joulukuussa 2013;
 2. on hyvin huolissaan väkivallan äskettäisestä kiihtymisestä Etelä-Sudanissa, koska sillä on ollut vakavia humanitaarisia, turvallisuuteen liittyviä, poliittisia, taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia jo hauraassa ja tulenarassa maassa ja se voi johtaa koko Itä-Afrikan alueen epätasapainoon; on erityisen huolissaan selkkauksen etnisestä ulottuvuudesta; korostaa, että vallan tavoittelu väkivallan tai etnisen jaon avulla on vastoin demokraattista oikeusvaltion periaatetta ja kansainvälistä oikeutta;
 3. tuomitsee kaikki tietoon tulleet ihmisoikeusloukkaukset ja väärinkäytökset ja kehottaa kaikkia osapuolia lopettamaan välittömästi myös pakolaisiin, siirtymään joutuneisiin

henkilöihin, naisiin sekä haavoittuviin väestöryhmiin samoin kuin toimittajiin kohdistuvat ihmisoikeusloukkaukset; vaatii saattamaan ihmisoikeusloukkauksiin ja seksuaaliseen väkivaltaan syyllistyneet vastuuseen; katsoo, että presidentti Kiirin ja Riek Macharin olisi tehtävä kaikkensa pysäyttääkseen heidän komennossaan olevien sotilaiden väestöön kohdistamat väärinkäytökset;

4. kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan kansainvälistä humanitaarista sekä ihmisoikeuksia koskevaa oikeutta ja kehottaa päästämään humanitaariset järjestöt maahan ja suojelemaan niitä, koska ne tulevat auttamaan kärsivää siviiliväestöä; kehottaa myös avaamaan humanitaarisia käytäviä avun sekä tarvikkeiden toimittamiseksi perille; toteaa, että muutama ulkomaisen avun järjestö on jo vetäytynyt Etelä-Sudanista ja että jäljellä olevien on vaikea täyttää maan sisällä asuinseuduiltaan siirtymään joutuneiden siviilien tarpeet; toteaa myös, että nämä avustusjärjestöt eivät edelleenkään pääse monille alueille, joilla uskotaan kymmenien tuhansien ihmisten yhä odottavan tai etsivän apua;
5. kehottaa kumpaakin osapuolta pyrkimään sopimukseen ja kannattaa kaikilta osin Addis Abebassa parhaillaan käynnissä olevia neuvotteluita; vaatii välitöntä tulitaukoa ja kehottaa toteuttamaan toimia, joiden avulla löydetään keino saada aikaan pysyvä rauha ja vakaus; kehottaa hallitusta ja kapinallisia aloittamaan ehdoitta osallistavan ja kokonaisvaltaisen poliittisen keskustelun vilpittömässä hengessä neuvottelujen saattamiseksi onnistuneesti päätökseen; pitää myönteisinä Afrikan unionin ja IGADin toimia osallistavan vuoropuhelun ja sovittelun edistämiseksi;
6. kehottaa vapauttamaan kaikki poliittiset vangit ja erityisesti 11 korkea-arvoista poliitikkoa, joiden pidättäminen hiertää rauhanneuvotteluissa;
7. kehottaa kaikki Etelä-Sudanin naapurimaita ja alueellisia vallankäyttäjiä toimimaan tiiviissä yhteistyössä, jonka tavoitteena on parantaa maan ja alueen turvallisuustilannetta ja löytää keino, jolla nykyiseen kriisiin löydetään rauhanomainen ja pysyvä poliittinen ratkaisu; korostaa, että erityisesti yhteistyö Sudanin kanssa merkitsisi yhteyksien parantumista sen jälkeen, kun sisällissodan viholliset olivat jälleen lähellä selkkausta öljynhintaa ja rajoja koskevien kiistojen vuoksi vuoden 2012 alussa;
8. pitää myönteisenä Afrikan unionin rauhan ja turvallisuuden neuvoston päätöstä perustaa komitea tutkimaan ihmisoikeusrikkomuksia ja muita väärinkäytöksiä ja ehdottamaan tapoja ja keinoja, joiden avulla voidaan varmistaa vastuullisuus, sovinto ja tilanteen normalisoituminen kaikkien yhteisöjen välillä; suhtautuu myönteisesti YK:n Etelä-Sudanissa toteutettavan operaation (UNMISS) ihmisoikeuksien loukkaamista koskevien tutkintavalmiuksien vahvistamiseen YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston tuella;
9. ottaa huomioon Sudanin vakavat poliittiset levottomuudet ja aseelliset selkkaukset ja pitää siksi valitettavana EU:n korkean edustajan päätöstä lopettaa EU:n Sudanin ja Etelä-Sudanin erityisedustajan mandaatti; on sitä mieltä, että ilman nimitettyä Sudanista ja Etelä-Sudanista vastaavaa Euroopan unionin erityisedustajaa unioni jää kansainvälisten neuvottelujen ja toimien sivustakatsojaksi; kehottaa siksi korkeaa edustajaa kumoamaan tämän päätöksen ja jatkamaan Sudania ja Etelä-Sudania käsittelevän erityisedustajan mandaattia;

10. kehottaa kansainvälistä yhteisöä täyttämään Etelä-Sudanille ja koko alueelle antamansa

RC\1015471FI.doc

PE527.208v01-00 }

PE527.209v01-00 }

PE527.210v01-00 }

PE527.211v01-00 }

PE527.222v01-00 } RC1

rahoitussitoumukset ja ottamaan käyttöön resursseja, joiden avulla voidaan vastata välittömästi Etelä-Sudanin yhä pahenevaan humanitaariseen tilanteeseen;

11. on huolissaan laajalle levinneestä korruptiosta; on huolestunut myös siitä, että tällainen korruptio sumentaa vapaan ja oikeudenmukaisen demokratian, vakauden ja talouskasvun näkymiä;
12. pitää myönteisenä päätöstä UNMISSin vahvistamisesta lisäämällä sotilas- ja poliisivoimia, parantamalla logistiikkaa sekä lisäämällä siviilihenkilöstöä; korostaa kuitenkin, että siviilien suojelu on ensisijaisesti valtion tehtävä; pitää myönteisinä YK:n erityisedustajan ja UNMISSin päällikön Hilde Johnsonin toimia;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Etelä-Sudanin ja Sudanin hallitukselle, Etelä-Sudanin ihmisoikeuskomissaarille, Etelä-Sudanin lakiasäättävälle kansalliskokoukselle, Afrikan unionin toimielimille, hallitusten väliselle kehitysviranomaiselle, AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajille sekä YK:n pääsihteerille.